

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ (ΔΥΑ)

ΕΡΓΟ:

**«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου "ΟΜΗΡΟΣ"
και συναφή έργα»**

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Πίνακας Περιεχομένων

Πίνακας Περιεχομένων.....	0
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
1 ΕΡΓΟ.....	4
1.1 Τίτλος Έργου.....	4
1.2 Θέση.....	4
1.3 Χρονοδιάγραμμα Έργου.....	4
1.4 Φύση του Έργου και κατασκευαστικό έργο που έχει ανατεθεί.....	4
1.5 Κύριος του Έργου.....	4
1.6 Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ: Στάδιο Μελέτης.....	4
1.7 Ανάδοχος Κατασκευής.....	4
2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ.....	5
2.1 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας - τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας Ανάδοχος Κατασκευής.....	7
2.2 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ).....	9
2.3 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ).....	9
2.4 Στοιχεία προ της κατασκευής.....	9
2.4.1 Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο συντήρησης του έργου.....	9
3 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΟΚΩ.....	11
3.1 Χρήση Γης Περιβάλλοντος Χώρου και Σχετικοί Περιορισμοί.....	11
3.1.1 Χρήση γης περιβάλλοντος χώρου και τυχόν άλλοι περιορισμοί, που ίσως επηρεάσουν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.....	11
3.1.2 Χρήση γης : Αστικές, Ημιαστικές, γεωργικές, δασικές εκτάσεις.....	11
3.1.3 Θέση – Σχέδια.....	11
3.2 Υφιστάμενα Δίκτυα ΟΚΩ.....	11
3.2.1 Υφιστάμενα δίκτυα εξυπηρέτησης με τα οποία η μελέτη υπό εξέταση διασταυρώνεται ή είναι σε γειννίαση (υπόγειοι αγωγοί).....	11

3.2.2	Θέση Δικτύων ΟΚΩ.....	11
3.3	Υφιστάμενα Οδικά Δίκτυα.....	12
3.3.1	Θέση και σχετικοί περιορισμοί.....	12
3.3.2	Σχετικά Σχέδια.....	12
3.4	Υφιστάμενα Τεχνικά.....	12
3.5	Εδαφοτεχνικές Συνθήκες.....	12
4	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΧΘΟΥΝ.....	12
4.1	Εισαγωγή και γενικές αρχές μελέτης.....	12
4.2	Εντοπισμός Γενικών Κινδύνων.....	13
4.3	Χρονοδιάγραμμα εργασιών για πρόληψη κινδύνου.....	16
4.4	Εκτίμηση επικινδυνότητας κατά την φάση μελέτης – ειδικά μέτρα πρόληψης κινδύνων.....	16
4.5	Διαδικασίες για ζητήματα Α&Υ για μελέτες μετά την έναρξη κατασκευής.....	16
5	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ.....	17
5.1	Κανόνες εργοταξίου.....	17
5.2	Ειδικά μέτρα για εργασίες.....	17
5.3	Ασφαλής Πρόσβαση και Σημεία Εξόδου.....	17
5.4	Ανάλυση της αλληλουχίας της κατασκευής σε στάδια.....	17
5.5	Οδεύσεις οχημάτων και πεζών εντός του εργοταξίου.....	18
5.5.1	Θέση.....	18
5.5.2	Σχετικά Σχέδια.....	18
5.6	Μεθοδολογία Έργου για κάθε στάδιο.....	18
5.6.1	Οριζοντιογραφίες-Σχέδια.....	22
5.7	Γενική διάταξη εργοταξίου – χώροι εκφόρτωσης – χώροι αποθήκευσης υλικών και απόθεσης άχρηστων υλικών.....	22
5.8	Συνθήκες αποκομιδής επικίνδυνων υλικών.....	23
5.9	Διευθετήσεις χώρων υγιεινής, εστίασης και πρώτων βοηθειών.....	23
5.10	Πρόσβαση Οχημάτων Εκτάκτου Ανάγκης.....	24
5.10.1	Θέση.....	24
5.10.2	Σχετικά Σχέδια.....	24

5.11	Πληροφορίες εργοταξίου.....	24
5.12	Νυκτερινές Εργασίες.....	24
5.13	Υπαίθριες Εργασίες-Κλιματολογικές συνθήκες.....	24
6	ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.....	26
7	ΣΥΝΕΧΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ.....	28
7.1	Συνεργασία με τον Συντονιστή Α & Υ της Μελέτης.....	28
7.2	Έλεγχοι Ασφαλείας Εργοταξίου.....	28
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.....	0
1.	ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΡΓΟΥ.....	1
2.	ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ.....	4
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.....	0
	Νομοθετήματα και Κανονιστικές διατάξεις σχετικά με τα μέτρα ασφάλειας και υγείας.....	0

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) είναι σύμφωνα με το ΠΔ 305/96, την ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177 Αρ. Φ.266/01 και την Εγκύκλιο Ε27 15/10/2012 .

Οι μελετητές μέσω των μελετητικών επιλογών τους, των κατασκευαστικών μεθόδων και των προδιαγραφών των υλικών επηρεάζουν την κατασκευασσιμότητα των έργων και συνεπώς την ασφάλεια και την υγεία. Το συγκεκριμένο ζήτημα αναπτύσσεται λεπτομερέστερα στο ΠΔ 305/96, ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177 Αρ. Φ. 266/01.

Για τους παραπάνω λόγους, σκοπός αυτού του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας είναι να μεταδώσει όλες τις σχετικές πληροφορίες κατά την φάση της μελέτης, όσον αφορά στα θέματα ασφάλειας και υγείας στον Ανάδοχο κατασκευαστή έτσι ώστε να επιτευχθεί μία αποτελεσματική μέθοδος διαχείρισης της ασφάλειας κατά την φάση κατασκευής.

Οι οδηγίες αυτές καλύπτουν εκείνα τα θέματα ασφάλειας και υγείας που σχετίζονται με το Έργο. Το παρόν Σχέδιο συντάχθηκε έτσι ώστε να υπάρχει μια σύντομη περιγραφή των πληροφοριών που απαιτούνται.

Μετά την έγκριση του ΣΑΥ που συντάσσεται από τον Συντονιστή Α&Υ της μελέτης, ο επιλεγείς Ανάδοχος κατασκευής θα είναι στη συνέχεια αρμόδιος για την ανάπτυξη του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας προκειμένου να συμπεριλάβει όλες τις εργασίες κατασκευής και τις διαδικασίες στα διάφορα εργοτάξια που απαιτούνται για την κατασκευή. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει συστήματα παρακολούθησης, ελέγχου και σύνταξης εκθέσεων για την εφαρμογή και συμμόρφωση των απαιτήσεων Ασφάλειας και Υγείας.

Ο Ανάδοχος του έργου θα πρέπει επίσης να λάβει υπόψη τα ακόλουθα:

- (α) Συνέπειες των τροποποιήσεων μελέτης που προτείνονται από τον ίδιο
- (β) Θέματα Ασφάλειας και Υγείας που άπτονται άμεσα της μεθόδου εργασίας των υπεργολάβων
- (γ) Λεπτομερείς απαιτήσεις της Νομοθεσίας για την Ασφάλεια και την Υγεία των Εργαζομένων
- (δ) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και το περιβάλλον μέσα στο οποίο θα εκτελούνται οι εργασίες
- (ε) Απαιτήσεις της ΔΥΑ, όπως θα τεθούν στη μεταξύ τους σύμβαση
- (στ) Τεχνικές Προδιαγραφές προμηθευτών εξοπλισμού και υλικών που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση του έργου (π.χ. μεταλλότυποι, ικριώματα, συγκρότημα παραγωγής σκυροδέματος, ασφάλτου, ασφαλτικά μίγματα, αγωγοί).

Αυτό το ΣΑΥ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της μελέτης. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο ΣΑΥ θα χρησιμοποιηθούν ως βάση για το ΣΑΥ κατά την φάση κατασκευής του έργου και κάθε ΣΑΥ που εγκρίνεται θα πρέπει να λάβει υπόψη τις πληροφορίες που περιέχονται στο ΣΑΥ της μελέτης.

1 ΕΡΓΟ

1.1 Τίτλος Έργου

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

1.2 Θέση

Αερολιμένας Χίου “Όμηρος” (ΚΑΧΙΟ). Ο κρατικός αερολιμένας Χίου βρίσκεται στην παράκτια ζώνη του ανατολικού τμήματος του νησιού, 2,1 χιλιόμετρα νότια από την πόλη της Χίου στην περιοχή “Κοντάρι”.

Ο αερολιμένας έχει υψόμετρο 5μ., το γεωγραφικό του πλάτος είναι 38° 20' 00" Βόρειο και το γεωγραφικό του μήκος είναι 26° 08' 00" Ανατολικό.

1.3 Χρονοδιάγραμμα Έργου

Το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα θα υποβληθεί από τον Ανάδοχο του Έργου λαμβάνοντας υπόψη τις φάσεις κατασκευής της μελέτης.

1.4 Φύση του Έργου και κατασκευαστικό έργο που έχει ανατεθεί

Όλα οι απαιτούμενες εργασίες και τα απαιτούμενα παρελκόμενα έργα για την επέκταση και βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ”. Περιλαμβάνονται συγκοινωνιακά, υδραυλικά, κτηριακά και ΗΜ έργα.

1.5 Κύριος του Έργου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

1.6 Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ: Στάδιο Μελέτης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Δ/ΝΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ

1.7 Ανάδοχος Κατασκευής

Ο Κύριος του έργου θα ορίσει τον Ανάδοχο κατασκευής.

2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

- Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.3669/08 (αρθ. 37 παρ.7).
- Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).
- Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49). (Για την σωστή εφαρμογή στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία)).
- Να διαβιβάζει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.
- να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου, να αναπτύξει,
- να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κ.λπ. (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κ.λπ.),
- να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3

παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182) και

- να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

Ο Ανάδοχος κατασκευής, θα αναλάβει την επικαιροποίηση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας προκειμένου να περιλάβει όλες τις εργασίες κατασκευής. Αρμόδιος για την επικαιροποίηση του παρόντος ΣΑΥ θα είναι ο συντονιστής ασφάλειας κατά την εκτέλεση του έργου που θα οριστεί από τον Ανάδοχο κατασκευής. Το ΣΑΥ θα περιλαμβάνει συστήματα παρακολούθησης, ελέγχου και σύνταξης εκθέσεων για την εφαρμογή και συμμόρφωση των απαιτήσεων Ασφάλειας και Υγείας.

Τμήματα του ΣΑΥ πρέπει να διανεμηθούν αρμοδίως στους επιτόπου υπεύθυνους (μηχανικούς, εργοδηγούς, υπεργολάβους) για την ενημέρωσή τους σχετικά με τις υποχρεώσεις τους για την ασφάλεια.

Αρμόδιος για την επικαιροποίηση του παρόντος ΣΑΥ θα είναι ο συντονιστής ασφάλειας κατά την εκτέλεση του έργου.

Ο Ανάδοχος κατασκευής του έργου θα πρέπει επίσης να λάβει υπόψη τα ακόλουθα:

- (α) Συνέπειες των τροποποιήσεων μελέτης που προτείνονται από τον ίδιο
- (β) Λεπτομερείς απαιτήσεις της Νομοθεσίας για την Ασφάλεια και την Υγεία των Εργαζομένων
- (γ) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και το περιβάλλον μέσα στο οποίο θα εκτελούνται οι εργασίες
- (δ) Προδιαγραφές προμηθευτών εξοπλισμού και υλικών που θα ενσωματωθούν στο έργο. (π.χ. μεταλλότυποι, ικριώματα, συγκρότημα παραγωγής σκυροδέματος, ασφάλτου, ασφατικά μίγματα).
- (ε) Θέματα Ασφάλειας και Υγείας που άπτονται άμεσα της μεθόδου εργασίας του Αναδόχου.

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5- 7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν.3669/08 (αρ. 37 και 182).

Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν :

- α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.

- β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους : Π. 305/96 (αρθ.12 παράρτημα II).
- γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.
- δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α' του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

Ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) αποτελεί αρχείο πληροφοριών για τον τελικό χρήστη ο οποίος επικεντρώνεται στην Ασφάλεια και Υγεία. Σκοπός των πληροφοριών είναι να ενημερωθούν εκείνοι που είναι υπεύθυνοι για τη δομή και τις υπηρεσίες που περιγράφονται και σχετίζονται με τους κινδύνους ασφάλειας και υγείας οι οποίοι θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά την επικείμενη συντήρηση, επισκευή άλλες εργασίες κατασκευής ή καθαίρεσης. Ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 αρ. (73 και 75). Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

Τα σχετικά στοιχεία που θα συμπεριληφθούν στο ΦΑΥ είναι μεταξύ άλλων τα εξής:

- «Ως κατασκευάσθηκε» σχέδια, προδιαγραφές, που παρήχθησαν κατά τη φάση κατασκευής
- Γενικά κριτήρια μελέτης
- Λεπτομέρειες των εγκαταστάσεων εξοπλισμού και συντήρησης μέσα σε τεχνικά
- Διαδικασίες συντήρησης για τα τεχνικά
- Εγχειρίδια, και όπου απαιτούνται πιστοποιητικά, που συντάσσονται από ειδικούς αναδόχους και προμηθευτές, τα οποία περιγράφουν διαδικασίες λειτουργίας και συντήρησης και σχέδια για εγκαταστάσεις και εξοπλισμό που εγκαθίστανται ως μέρος του τεχνικού και συγκεκριμένα για εξαερισμό, ηλεκτρολογικές πλατφόρμες, αγωγούς ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων
- Λεπτομέρειες της θέσης και φύσης των δικτύων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων εκτάκτου ανάγκης και πυρόσβεσης.

2.1 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας - τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας Ανάδοχος Κατασκευής

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).
- Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).
- Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες. Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφό της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).
- Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :
- Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).
- Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1). Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών. Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετράται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας. Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10. Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.
- Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β). Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας. Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί

αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

- Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).
- Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

2.2 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ότι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κ.λπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

2.3 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

2.4 Στοιχεία προ της κατασκευής

2.4.1 Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο συντήρησης του έργου

2.4.1.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας :

1. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).
2. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).
3. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κ.λπ.) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).
4. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής -

- διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).
5. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κ.λπ.) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).
  6. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως: προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κ.λπ., εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π. . 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποποιήσεις αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π. . 396/94, Π. . 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

2.4.1.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κ.λπ .

Ο ανάδοχος και γενικά ο εκτελών τις εργασίες επισκευής ή συντήρησης του έργου υποχρεούται:

1. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :
  - Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7).
  - Τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »
  - Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).
7. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).
8. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κ.λπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12,παραρτ.ΙVμέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).
9. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοιβάσης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).
10. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν : α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05, β) θόρυβο: ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

2.4.1.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

- α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κ.λπ.) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ

89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).

β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :

- Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
- Άδεια κυκλοφορίας
- Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
- Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)
- Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. ΙΙ, παρ.2.1). Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
- Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).

Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7)

3 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΑ ΟΚΩ

3.1 Χρήση Γης Περιβάλλοντος Χώρου και Σχετικοί Περιορισμοί

3.1.1 Χρήση γης περιβάλλοντος χώρου και τυχόν άλλοι περιορισμοί, που ίσως επηρεάσουν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

3.1.2 Χρήση γης : Αστικές, Ημιαστικές, γεωργικές, δασικές εκτάσεις.

Η περιοχή επέμβασης περιλαμβάνει αποκλειστικά το αεροδρόμιο της Χίου και όπου απαιτείται ανακατασκευή έργου εκτός αυτού (π.χ. αποδέκτης ομβρίων) αφορά αστική περιοχή. Επίσης η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ) περιέχει πληροφορίες σχετικές με τις χρήσεις γης και το πολεοδομικό καθεστώς (κεφ. 4)

3.1.3 Θέση – Σχέδια.

Ο κρατικός αερολιμένας Χίου βρίσκεται στην παράκτια ζώνη του ανατολικού τμήματος του νησιού, 2,1 χιλιόμετρα νότια από την πόλη της Χίου στην περιοχή "Κοντάρι".

Ο αερολιμένας έχει υψόμετρο 5μ., το γεωγραφικό του πλάτος είναι 38° 20' 00" Βόρειο και το γεωγραφικό του μήκος είναι 26° 08' 00" Ανατολικό.

Διοικητικά, το αεροδρόμιο υπάγεται στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας.

3.2 Υφιστάμενα Δίκτυα ΟΚΩ

3.2.1 Υφιστάμενα δίκτυα εξυπηρέτησης με τα οποία η μελέτη υπό εξέταση διασταυρώνεται ή είναι σε γειτνίαση (υπόγειοι αγωγοί).

Στην περιοχή της μελέτης διέρχονται αγωγοί ακαθάρτων, ύδρευσης, ομβρίων και υπόγεια καλώδια ΔΕΔΔΗΕ

3.2.2 Θέση Δικτύων ΟΚΩ

Σχετικά σχέδια δίνονται στην οριστική μελέτη αποχέτευσης (βλ. οριζοντιογραφία υδραυλικής μελέτης). Τα στοιχεία όδευσης καλωδίων τηλεφωνοδότησης από τον Ο.Τ.Ε. Χίου δόθηκαν σε επιτόπου αυτοψία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν δεν απαιτείται μετατόπιση των δικτύων ακαθάρτων όπως φαίνεται και στην μηκοτομή των έργων του Ρέματος Στρατήδαινας.

3.3 Υφιστάμενα Οδικά Δίκτυα

Το Αεροδρόμιο Χίου διαθέτει εσωτερικό οδικό δίκτυο εξυπηρέτησης (περιμετρικές οδούς) οι οποίες επεκτείνονται για να εξυπηρετήσουν την επέκταση του αεροδιαδρόμου καθώς και πυροσβεστικό σταθμό εντός των ορίων της εγκατάστασης.

3.3.1 Θέση και σχετικοί περιορισμοί.

Οι αντίστοιχοι περιορισμοί π.χ. προσβάσεις για οχήματα έκτακτης ανάγκης, όρια ύψους και πλάτους οχημάτων κλπ. καθορίζονται από τον Φορέα Λειτουργίας του Αεροδρομίου (ΥΠΑ).

3.3.2 Σχετικά Σχέδια.

Τα οδικά δίκτυα και προσβάσεις φαίνονται στα σχέδια της Μελέτης επέκτασης του Αεροδιαδρόμου.

3.4 Υφιστάμενα Τεχνικά

- Κτίριο Αεροσταθμού
- Επιβατικός αεροσταθμός
- Πυροσβεστικός σταθμός - Κατηγορία πυρασφάλειας αεροδρομίου : 6 (VI)
- Εγκατάσταση NDB-HIO
- Εγκατάσταση VOR/DME-MES
- Εγκατάσταση VOR/DME-HOS
- Υφιστάμενα δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης-όμβριων με τα κατασκευασμένα τεχνικά τους.

3.5 Εδαφοτεχνικές Συνθήκες

Στις Τεχνικές Εκθέσεις των Τοίχων Αντιστήριξης, του επιχώματος και Αξιολόγησης των Γεωτεχνικών Συνθηκών, γίνεται αναφορά στα διατιθέμενα στοιχεία λιθολογικά, στρωματογραφικά, υδρογεωλογικά και τεχνικογεωλογικά και τα χαρακτηριστικά τους, καθώς και την εκτιμώμενη συμπεριφορά τους στα πλαίσια κατασκευής των προβλεπόμενων έργων.

4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΧΘΟΥΝ

4.1 Εισαγωγή και γενικές αρχές μελέτης

Έχουν ληφθεί υπόψη οι γενικές αρχές πρόληψης εργασιακών κινδύνων που αναφέρονται στο άρθρο 7 του ΠΔ 17/96, στην εγκύκλιο Ε27 15/10/2012 σχετικά με τις Οδηγίες Ασφαλούς Εργασίας σε χώρο ελεγχόμενης πρόσβασης αεροδρομίου προσαρμοσμένες στα τεχνικά έργα και συγκεκριμένα:

- Εξάλειψη κινδύνων.
- Αντιμετώπιση κινδύνων στην πηγή τους.
- Εκτίμηση κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν και μέτρα που προτείνονται για την πρόληψή τους.
- Περιγραφή της μεθόδου εργασίας και του τυχόν απαιτούμενου εξοπλισμού, όπου αυτός θεωρείται απαραίτητος λόγω υψηλής επικινδυνότητας κατά τη διάρκεια της κατασκευής, συντήρησης και επισκευής του έργου.
- Αντικατάσταση των επικίνδυνων υλικών με άλλα, λιγότερο επικίνδυνα.
- Προτεραιότητα στα μέτρα ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας.
- Προσαρμογή στην τεχνική ανάπτυξη.
- Αρχιτεκτονικές, τεχνικές και/ή οργανωτικές εναλλακτικές για την επίτευξη προγραμματισμού των διαφόρων εργασιών και σταδίων εργασίας που γίνονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά.

(Βλέπε Παράρτημα Α)

4.2 Εντοπισμός Γενικών Κινδύνων

- Γενικές εκσκαφές και καθαυρέσεις.
- Εκσκαφές και κατασκευή θεμελίων τεχνικών έργων
- Κίνδυνοι από την κίνηση μηχανημάτων του έργου.
- Υδροφόρος ορίζοντας.
- Αλληλεπίδραση κίνησης πεζών – οχημάτων.
- Χρήση εξοπλισμών.
- Ύπαρξη υπόγειων Δικτύων ΟΚΩ.
- Κίνδυνος πτώσεων.
- Κίνδυνοι κατά τις εργασίες στην κοίτη των ρεμάτων και κοντά σε αυτά
- Κίνδυνοι κατά τις ηλεκτρολογικές εργασίες

Συνηθισμένοι κίνδυνοι κατά την εκτέλεση χωματουργικών εργασιών είναι οι εξής:

- Ολισθήσεις – πτώσεις προσώπων λόγω απότομων υψηλών πρανών.

- Κατασκευές υλικών από πρηνή ορυγμάτων/επιχωμάτων (υποχώρηση πρηνούς εκσκαφής, πτώση υλικών στον χώρο εκσκαφής, κλπ.)
- Υποχώρηση κατασκευών (ή στοιχείων τους) κατά την εκτέλεση εκσκαφών πλησίον αυτών.
- Προσέγγιση προσώπων στη ζώνη ελιγμού των μηχανημάτων, μη αντιληπτή από τον χειριστή.
- Πρόσκρουση σε υπόγεια ή ενάργεια δίκτυα υπό τάση, λόγω μη εντοπισμού ή απροσεξίας των χειριστών.
- Ανεξέλεγκτη είσοδος κοινού (κυρίως παιδιών) στον χώρο εκτέλεσης των εργασιών.
- Διακίνηση εξοπλισμού σε ανεπαρκούς πλάτους, μεγάλων κλίσεων ή κακής βατότητας προσβάσεις (κίνδυνοι ολισθήσεων και ανατροπών).
- Πρόσκρουση μηχανημάτων ή μεταφορικών μέσων, παράσυρση εργαζομένων, λόγω ανεπαρκούς ορατότητας.
- Μηχανικές βλάβες οχημάτων (κυρίως ελαστικών και συστημάτων πέδησης), θραύση υδραυλικών σωληνώσεων μηχανημάτων.

Κατά τη φάση της τοποθέτησης σιδηρού οπλισμού ή/και εφαρμογής μέτρων υποστήριξης πρηνών οι κίνδυνοι που ενδέχεται να παρουσιαστούν είναι οι εξής:

- Ο κίνδυνος εμπλοκής με μηχανήμα.
- Ο κίνδυνος πτώσης υλικών από ύψος.
- Ο κίνδυνος από ηλεκτροπληξία με την τυχόν χρήση ηλεκτροσυγκόλλησης.
- Ο κίνδυνος πτώσης εργαζομένων από ύψος.
- Ο κίνδυνος άστοχης τοποθέτησης υλικών επί της σκαλωσιάς.
- Ο κίνδυνος άστοχης ολίσθησης της σκαλωσιάς.
- Ο κίνδυνος υπερφόρτωσης της σκαλωσιάς.
- Ο κίνδυνος τραυματισμού από αφύλακτες αναμονές του οπλισμού.

Κατά τη φάση της σκυροδέτησης οι κίνδυνοι που ενδέχεται να παρουσιαστούν είναι οι εξής:

- Ο κίνδυνος εμπλοκής με κινούμενο μέρος μηχανήματος.
- Ο κίνδυνος πτώσης υλικών από ύψος.
- Ο κίνδυνος πτώσης εργαζομένων από ύψος.
- Ο κίνδυνος τραυματισμού από αφύλακτες αναμονές του οπλισμού.
- Ο κίνδυνος από θόρυβο
- Ο κίνδυνος επαφής τσιμέντου με τα μάτια.
- Ο κίνδυνος αστοχίας των στοιχείων υποστήριξης.

- Ο κίνδυνος υπερφόρτωσης της σκαλωσιάς.

Κίνδυνοι κατά την διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου και σχετικών διευκολύνσεων

- Κίνδυνοι από κατεδαφίσεις / καθαιρέσεις / αποξηλώσεις.
- Κίνδυνοι από την λειτουργία μηχανημάτων εργοταξίου
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή οδικού δικτύου
- Κίνδυνοι κατά την εξυγίανση πρανών
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή τοίχων αντιστηρίξεως
- Κίνδυνοι κατά την εκσκαφή τάφρων και φρεατίων
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή δικτύων πυρόσβεσης και άρδευσης.
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή δικτύου αποχέτευσης περιβάλλοντος χώρου
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή δικτύου ηλεκτροφωτισμού

Κίνδυνοι κατά την φάση κατασκευής οικοδομικών εργασιών

- Κίνδυνοι κατά τις εργασίες σε ύψος
- Κίνδυνοι από την λειτουργία εργαλείων χειρός
- Κίνδυνοι από την χρήση εξοπλισμών
- Κίνδυνοι κατά τις ξυλουργικές και μεταλλουργικές εργασίες
- Κίνδυνοι από την τοποθέτηση μονωτικών υλικών και την χρήση
- χρωμάτων και διαλυτικών

Κίνδυνοι κατά την φάση των Η-Μ εγκαταστάσεων

- Κίνδυνοι από ηλεκτρικό ρεύμα
- Κίνδυνοι από συγκολλήσεις
- Κίνδυνοι από μεταφορά, χειρισμό και τοποθέτηση βαρέων στοιχείων
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή δικτύων ύδρευσης.
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή δικτύων αποχέτευσης.
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή δικτύων κλιματισμού.
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή δικτύων ανελκυστήρων.
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή δικτύων πυρόσβεσης
- Κίνδυνοι κατά την κατασκευή δικτύου ηλεκτροφωτισμού
- Κίνδυνοι κατασκευής δικτύων αερίων

- Κίνδυνοι κατασκευής λοιπών Η/Μ εγκαταστάσεων.

Κίνδυνοι από την εργασία σε ασφαλοτάπητα αερολιμένα

- Κίνδυνοι από κινούμενο αεροσκάφος
- Κίνδυνοι από κινούμενα οχήματα (οχήματα ρυμούλκησης αεροσκαφών, κινητές σκάλες αεροσκάφους, βυτιοφόρα, οχήματα μεταφοράς αποσκευών, οχήματα χειρισμού φορτίων, οχήματα έκτακτης ανάγκης)
- Κίνδυνοι από τη λειτουργία κινητήρων και ελίκων αεροσκαφών
- Κίνδυνοι από στροφείς ελικοπτέρου
- Κίνδυνοι από την παρατεταμένη έκθεση σε θόρυβο αεροσκάφους
- Γενικοί κίνδυνοι: Ολισθήσεις και πτώσεις
- Κίνδυνοι από ελλιπή Φωτισμό

4.3 Χρονοδιάγραμμα εργασιών για πρόληψη κινδύνου

Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται στην εκτίμηση επικινδυνότητας και συμφωνούν με τις ελάχιστες απαιτήσεις του άρθρου 3, ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177 Αρ. Φ.266/01 Βλέπε παράρτημα.

Οι κίνδυνοι αυτοί θα αξιολογηθούν και θα αντιμετωπισθούν στο ΣΑΥ του Αναδόχου κατασκευής του έργου.

4.4 Εκτίμηση επικινδυνότητας κατά την φάση μελέτης – ειδικά μέτρα πρόληψης κινδύνων

Ο μελετητής προσδιορίζει τα συγκεκριμένα προβλήματα όπου οι Ανάδοχοι κατασκευής απαιτείται να αναλύσουν στις προτάσεις τους για την διαχείριση των κινδύνων που προσδιορίζονται στην εκτίμηση επικινδυνότητας.

Απαιτούνται οι Μελέτες, η Τεχνική Έκθεση, η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και τα Παραρτήματα Α και Β.

4.5 Διαδικασίες για ζητήματα Α&Υ για μελέτες μετά την έναρξη κατασκευής

Αν κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου χρειαστεί να γίνει αναθεώρηση της μελέτης, είναι απαραίτητο να γίνει αναθεώρηση και του ΣΑΥ στα σημεία που επηρεάζονται από τις αλλαγές.

5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

Το παρόν κεφάλαιο ακολουθεί τις απαιτήσεις που προσδιορίζονται στο ΠΔ 305/96 Αρθρ. 3 παρ. 5 & 6.

Για την εκτέλεση των εργασιών ο Ανάδοχος κατασκευής θα πρέπει να έχει υπόψη :

- [α] Το Π.Δ. 305/96 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ».
- [β] τον έλεγχο καταλληλότητας του προσωπικού που πρόκειται να απασχοληθεί στο έργο, όπως προβλέπεται στο Π.Δ. 225/89
- [γ] τους κυριότερους κινδύνους που πιθανόν να παρουσιαστούν κατά τις εργασίες κατασκευής και τα αντίστοιχα κρίσιμα σημεία ελέγχου αυτών, όπως προβλέπονται στα Π.Δ. 1073/81, Π.Δ. 225/89 και Π.Δ. 395/94.
- [δ] Τους κανονισμούς: περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμοί που αναφέρονται στο ΚΔΠ 161/1973.
- [ε] Τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια. που αναφέρονται στο ΚΔΠ 172/2002
- [στ] Την εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας / Διεύθυνση Συνθηκών Εργασίας.

5.1 Κανόνες εργοταξίου

Ο Ανάδοχος κατασκευής αναμένεται να ορίσει σαφείς κανόνες και διαδικασίες για όλους τους εργαζόμενους και επισκέπτες στο εργοτάξιο στους οποίους να περιλαμβάνονται και οι κανόνες που εκδίδει ο Κύριος του έργου.

5.2 Ειδικά μέτρα για εργασίες

Βλ. Παράρτημα Α και ΣΑΥ Αναδόχου κατασκευής.

- Εφαρμογή ειδικού σχεδίου και οδηγιών κατά την εκτέλεση εργασιών στην ελεγχόμενη περιοχή του Αερολιμένα
- Τονίζεται ιδιαίτερα ότι ο Ανάδοχος κατασκευής πρέπει να περιλάβει στο ΣΑΥ τις μελέτες των ειδικών ικριωμάτων που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του έργου και που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις

5.3 Ασφαλής Πρόσβαση και Σημεία Εξόδου

Ο Ανάδοχος θα συντάξει τοπογραφικό διάγραμμα σε κατάλληλη κλίμακα στο οποίο θα φαίνονται οι υφιστάμενοι δρόμοι που θα χρησιμοποιηθούν για την κίνηση των μηχανημάτων και οχημάτων του γενικά, και θα προσδιορίσει στο δίκτυο κυκλοφορίας τα σημεία προσβάσεων καθώς και την κατά περίπτωση σήμανση.

5.4 Ανάλυση της αλληλουχίας της κατασκευής σε στάδια

Ο Ανάδοχος θα εξετάσει τους κινδύνους που παρουσιάζονται σε κάθε φάση των εργασιών κατασκευής.

Βλ. Παράρτημα Α και ΣΑΥ Αναδόχου κατασκευής.

5.5 Οδεύσεις οχημάτων και πεζών εντός του εργοταξίου

Η κίνηση οχημάτων και πεζών εντός του χώρου των εργασιών θα καθοριστεί από τον Ανάδοχο σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα κατασκευής και τις ισχύουσες διατάξεις (Π.Δ.1073/81, ΠΔ 305/96 και ΠΔ225/89).

Η πρόσβαση στον ελεγχόμενο χώρο του Αερολιμένα καθορίζεται σε συνεργασία με τον κύριο του έργου, τον Φορέα Λειτουργίας και τον Αερολιμενάρχη.

5.5.1 Θέση

5.5.2 Σχετικά Σχέδια

5.6 Μεθοδολογία Έργου για κάθε στάδιο

- Εγκατάσταση εργοταξίου. Για την θέση εγκατάστασης του εργοταξίου θα ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί που υφίστανται για την λειτουργία των οργάνων καθοδήγησης των αεροσκαφών καθώς και την απρόσκοπτη οπτική επαφή του πύργου ελέγχου και πρόσβασης της Πυροσβεστικής προς τον διάδρομο και τον χώρο στάθμευσης των αεροσκαφών.
- Γίνονται οι απαραίτητες αποξηλώσεις – καθαιρέσεις, αποψίλωση της περιοχής και μεταφορά των υπογείων και εναέριων αγωγών Δικτύων Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.).
- Οι εργασίες εξυγίανσης και αφαίρεσης φυτικών γαιών γίνονται με χρήση προωθητήρα και διαμορφωτήρα. Γενικά, γίνεται εκσκαφή φυτικών γαιών σε βάθος 0.30μ. Η υπόλοιπη ποσότητα ακατάλληλων θα μεταφερθεί με φορτηγά σε ειδικούς χώρους. Εκεί τα ακατάλληλα θα επικαλυφθούν με στρώματα φυτικής γης, ώστε να καλυφθούν από βλάστηση. Με τη χρήση προωθητήρα και διαμορφωτήρα εκτελούνται οι εκσκαφές ορυγμάτων σε Γ-Η, η επιχώσεις και οι εργασίες επένδυσης πρανών. Επιπλέον για τις εκσκαφές ορυγμάτων θα χρειαστεί εκσκαφέας, ενώ για την κατασκευή επιχωμάτων, οδοστρωτήρας. Η πλήρωση νησίδων είναι δυνατόν να γίνει με προωθητήρα ή και με εργάτη και δεν πρέπει να γίνει συγχρόνως με τις εργασίες ασφαλτόστρωσης. Σημειώνεται ότι θα γίνει η εγκατάσταση χλοοτάπητα σε όλα τα πρανή που έχουν ανάγκη προστασίας από επιφανειακή διάβρωση. Οι εργασίες εκσκαφής θα γίνουν με εκσκαπτικά μηχανήματα.
- Καθαιρέσεις υφιστάμενων τεχνικών. Η πορεία εργασιών αναμένεται ως εξής:
  - Καθαίρεση της πλάκας επικάλυψης
  - Καθαίρεση των παρειών του τεχνικού και της θεμελίωσης του.
- Οι εργασίες επέκτασης του Αεροδιαδρόμου θα γίνουν από τον Ανάδοχο κατασκευής σε συνεργασία με τον Φορέα Λειτουργίας του Αεροδρομίου.
- Εργασίες γενικών εκσκαφών θεμελίων μέχρι την καθορισμένη από την μελέτη στάθμη.

- Η επίχωση της εκσκαφής θεμελίων γίνεται με κατάλληλα υλικά (προδιαγράφονται στη μελέτη). Τμήμα των προϊόντων εκσκαφής θα αποθηκευθεί για να χρησιμοποιηθεί για την επένδυση των πρανών
- Σκυροδετήσεις (Κατασκευή θεμελίων - κατασκευή βάθρων – πλάκας καταστρώματος - κατασκευή πτερυγοτόχων – κατασκευή πεζοδρομίων. Η πορεία των εργασιών αναμένεται ως εξής:
  - Προσωρινή αποθήκευση υλικών (καλούπια, οπλισμοί) στο χώρο του τεχνικού.
  - Κατασκευή ξυλότυπου
  - Τοποθέτηση διαμορφωμένων οπλισμών
  - Ολοκλήρωση ξυλότυπου
  - Σκυροδέτηση με αντλία και οχήματα (βαρέλες)
  - Ξεκαλούπωμα
  - Απομάκρυνση υλικών από το τεχνικό
- Η οδοστρωσία θα γίνει σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη μελέτη οδοστρώματος και με χρήση διαμορφωτή, μηχανήματος διαβροχής και οδοστρωτήρα.
- Οι εργασίες ασφαλικών θα γίνουν με τη βοήθεια μηχανικών σάρωθρων, διανομέα, προθερμαντήρα ασφάλτου εφόσον υπάρχει συγκρότημα παραγωγής ασφαλομίγματος.
- Επειδή κατά την διάρκεια των εργασιών δεν θα διακοπεί η λειτουργία του Αερολιμένα τα μεταφορικά μέσα και μηχανήματα του αναδόχου θα διακινούνται σε περιοχές του πεδίου ελιγμών του αεροδρομίου στις οποίες θα διακινούνται κατ' ανάγκη και αεροσκάφη. Προς τούτο ο Ανάδοχος υποχρεούται να διατηρεί σε μόνιμη και συνεχή βάση συνεργείο με κατάλληλα μηχανήματα (μηχανικά σάρωθρα κ.λπ.) για τον καθαρισμό του οδοστρώματος των περιοχών αυτών σύμφωνα πάντα με τις υποδείξεις του Αερολιμένα. πληρώνεται ιδιαίτερα για την εργασία αυτή, δεδομένου ότι θα την έχει λάβει υπόψη του στην προσφορά του.
- Ο Ανάδοχος θα πρέπει να λάβει ειδική μέριμνα, ώστε να υπάρχει δυνατότητα εφεδρικής χρήσεως άλλου ασφαλικού συγκροτήματος και των λοιπών ειδικών μηχανημάτων φρεζαρίσματος και διαστρώσεως σε περίπτωση βλαβών των μηχανημάτων αυτών.
- Σήμανση (διαγραμμίσεις)
  - Οι διαγραμμίσεις θα εκτελεστούν στον διάδρομο και στις περιοχές αναστροφής αεροσκαφών σύμφωνα με την οικεία συγκοινωνιακή μελέτη
- Συμπληρωματικές εργασίες (στραγγιστήρια, αποχέτευση, μονώσεις κλπ.).
  - Προσωρινή αποθήκευση των απαραίτητων υλικών (σωλήνες, γεφυφάσματα, ασφαλικά μείγματα, μεβράνες – εργαλεία) κοντά στο χώρο του τεχνικού.
  - Επάλειψη με διπλή στρώση του ασφαλικού μείγματος.

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

- Κατασκευή στραγγιστηρίων.
- Τοποθέτηση των αποχετευτικών σημείων (εάν απαιτούνται) και της ειδικής στεγανωτικής μεμβράνης στη πλάκα καταστρώματος και πυθμένα και κατασκευή στρώσης προστασίας από σκυρόδεμα.
- Απομάκρυνση εργαλείων και πλεοναζόντων υλικών.

Οι μεταφορές των απαιτούμενων υλικών θα γίνει με χρήση φορτηγών αυτοκινήτων.

- Ορύγματα/Επιχώματα
  - Χρήση κατάλληλων μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) κατά την εργασία γιατί προσφέρουν σημαντική ασφάλεια. Για τον λόγο αυτό θα ελέγχεται συστηματικά εάν οι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ, όπως κράνη, μπότες, παπούτσια εργασίας και γάντια).
  - Τα μέτωπα εκτέλεσης των εκσκαφών ελέγχονται καθημερινά από τον Υπεύθυνο Ασφαλείας και Υγιεινής του έργου, προκειμένου να διαπιστωθεί ένα είναι ασφαλή για τους εργαζόμενους. Όταν τα πρανή των εκσκαφών διαμορφώνονται ή παραμένουν σε κλίσεις μεγαλύτερες των καθοριζόμενων από την γεωτεχνική μελέτη, η σταθερότητα τους δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη.
  - Το προσωπικό που θα ασχολείται με την κατασκευή των προβλεπόμενων αντιστηρίξεων θα πρέπει να είναι επαρκώς προστατευμένο. Προς τούτο θα εξετάζεται εάν τα χρησιμοποιούμενα προσωρινά έργα αντιστήριξης (π.χ. μεταλλικά πλαίσια, μαδέρια κλπ.) ενόσω κατασκευάζονται τα προβλεπόμενα έργα αντιστήριξης, είναι επαρκούς αντοχής και παρέχουν ασφάλεια στους εργαζόμενους. Το προσωπικό θα κινείται μόνο στα υποστηριγμένα τμήματα των εκσκαφών (όταν απαιτείται η λήψη τέτοιων μέτρων) και δεν θα εισέρχεται σε τμήματα χωρίς στήριξη. Για το λόγο αυτό θα αναρτώνται σχετικές προειδοποιητικές πινακίδες. Ομοίως για το προσωπικό εκτέλεσης των αποστραγγιστικών έργων (αποστραγγιστικές οπές).
  - Τα προϊόντα των εκσκαφών απαγορεύεται να αποτίθενται κοντά στα φρύδια και όρια των εκσκαφών.

Επίσης θα πρέπει να υπάρχει:

- Χρήση κατάλληλου, εκπαιδευτικού προσωπικού
- Διάθεση όλων των απαραίτητων ΜΑΠ από το προσωπικό
- Χρήση όλων των απαραίτητων ΜΑΠ από το προσωπικό
- Χρήση κατάλληλων ΜΕ
- Εξασφάλιση δικτύων ΟΚΩ (υπέργεια – υπόγεια)
- Εύρεση κατάλληλου χώρου απόθεσης υλικών εκσκαφής
- Εξασφάλιση πρανών

- Απομάκρυνση – Αποστράγγιση νερών και διοχέτευσης τους σε κατάλληλο μέρος
- Ασφαλείς και επαρκείς προσβάσεις των εργαζομένων
- Ασφαλείς και επαρκείς δίοδοι διαφυγής των εργαζομένων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης
- Περίφραξη έργων – εκσκαφής και επαρκής σήμανση κατά την διάρκεια που δεν εκτελούνται εργασίες ώστε να μην είναι δυνατή η προσέγγιση του χώρου εκσκαφής.
- Σήμανση και ασφάλεια υποκειμένων περιοχών στα πρανή επιχωμάτων υπό κατασκευή
- Τήρηση των αποστάσεων ασφαλείας των χωματουργικών μηχανημάτων από απότομα πρανή επιχωμάτων
- Ηχητική προειδοποίηση οπισθοχωρούντων φορτηγών και μηχανημάτων διάστρωσης και συμπύκνωσης

Τα πρανή ορυγμάτων και επιχωμάτων θα πρέπει να επιθεωρούνται:

- Καθημερινά πριν την έναρξη των εργασιών και τα διαλείμματα
- Μετά από κάθε απρόσμενη υποχώρηση, καθίζηση ή έντονη δόνηση
- Μετά από κάθε θεομηνία
- Μετά από κάποια παρατηρούμενη αστοχία – ζημία αντιστήριξης

Τα κάθε είδους μηχανήματα θα πρέπει:

- Να απέχουν τουλάχιστον 5 μέτρα καθ' ύψος από τυχόντα εναέρια δίκτυα της ΔΕΗ
- Να απέχουν τουλάχιστον 5 μέτρα περιμετρικά αγωγών
- Τεχνικά

Από την οριστική μελέτη του επιχώματος προβλέπονται τα ακόλουθα έργα (σύμφωνα με τη Μελέτη Επιχώματος):

- Εκσκαφή και αφαίρεση του φυσικού εδάφους σε βάθος 50cm από την επιφάνεια σε όλη την έκταση του επιχώματος.
- Σε όλη την επιφάνεια εκσκαφής θα τοποθετηθεί γεώφασμα διαχωρισμού, μη υφασμένο, βελονωτό, από ατέρμονες ίνες πολυπροπυλενίου ελαχίστου βάρους 300gr/m².
- Η θεμελίωση του επιχώματος θα αποτελείται από 2 στρώσεις: μία υποκείμενη στρώση εξυγίανσης πάχους 50cm (κατηγορίας E4) και μία υπερκείμενη στρώση με εδαφικά υλικά επίσης κατηγορίας E4.
- Οπουδήποτε κατά την κατασκευή διαπιστωθεί στο δάπεδο θεμελίωσης η παρουσία αδύναμων / συμπιεστών εδαφικών θυλάκων/φακών απαιτείται να εκτελεσθεί περαιτέρω βαθύτερη αντικατάσταση εδάφους με υλικά της στρώσης εξυγίανσης.

- Στις ζώνες ασφαλείας του διαδρόμου το σώμα του επιχώματος θα κατασκευαστεί έως 65cm κάτω από την τελική στάθμη του επιχώματος. Σε βάθη 15 – 65cm κάτω από την τελική στάθμη του επιχώματος θα κατασκευαστεί στρώση (πάχους 50cm) με εδαφικά υλικά κατηγορίας E4, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί σε αυτά τιμή του Καλιφορνιακού Δείκτη Φέρουσας Ικανότητας (CBR) μεγαλύτερη ή ίση με 15% ($CBR \geq 15\%$). Η ζώνη με τα υλικά E4 θα κατασκευαστεί σε δύο στρώσεις πάχους 25cm έκαστη και θα συμπυκνωθεί κατ’ ελάχιστο στο 90% της μέγιστης πυκνότητας της τροποποιημένης δοκιμής Proctor. Για τα άνω 15cm δεν ορίζεται κάποια ελάχιστη απαίτηση για τα εδαφικά υλικά που θα χρησιμοποιηθούν.

Η ενόργανη παρακολούθηση για την αξιολόγηση της γεωτεχνικής συμπεριφοράς των χωματουργικών έργων (όπως προβλέπεται από τις Οριστικές Μελέτες) περιλαμβάνει την εγκατάσταση Μαρτύρων ελέγχου των υποχωρήσεων του υπεδάφους και Μαρτύρων ελέγχου των υποχωρήσεων στην τελική στάθμη του επιχώματος.

5.6.1 Οριζοντιογραφίες-Σχέδια.

Η περιοχή Μελέτης φαίνεται στα σχέδια Οριζοντιογραφίας κλίμακας 1:1.000 της Οριστικής μελέτης συγκοινωνιακών και υδραυλικών έργων.

5.7 Γενική διάταξη εργοταξίου – χώροι εκφόρτωσης – χώροι αποθήκευσης υλικών και απόθεσης άχρηστων υλικών

Ο αριθμός, η χωροθέτηση και διάταξη των εργοταξίων θα καθορισθεί βάσει σχεδίων από τον Ανάδοχο κατασκευής των έργων και θα εγκριθεί από την Δ/νουσα Υπηρεσία και τον φορέα Λειτουργίας του Αεροδρομίου.

Σε κάθε εργοτάξιο θα διατίθενται χώροι:

- Γραφείων Αναδόχου
- Γραφείου Επίβλεψης της Δ/νουσας Υπηρεσίας
- Συνεργείων
- Αποθήκευσης
- Εστίασης
- Άμεσης ιατρικής παρέμβασης (Α' Βοήθειες)
- Υγιεινής

Επίσης θα έχει εξασφαλισθεί η ηλεκτροδότηση, υδροδότηση, αποχέτευση λυμάτων και τηλεφωνική σύνδεση.

Ο Ανάδοχος λαμβάνοντας υπόψη την κείμενη νομοθεσία και μετά από έγκριση της ελέγχουσας υπηρεσίας και του Φορέα Λειτουργίας του Αεροδρομίου θα καθορίζει τους χώρους απόθεσης των προϊόντων καθαίρεσης ασφαλοτάπητων, προϊόντων εκσκαφής και άχρηστων εξοπλισμών.

5.8 Συνθήκες αποκομιδής επικίνδυνων υλικών

Οι ειδικές διατάξεις για την ασφαλή αποκομιδή επικίνδυνων ουσιών είναι οι εξής :

Όλοι οι ανάδοχοι (υπεργολάβοι) θα ενημερώνουν τις αρμόδιες Αρχές, μέσω του Κύριου Αναδόχου για τυχόν επικίνδυνες ουσίες που απαιτούν ασφαλή αποκομιδή. Ο Κύριος Ανάδοχος θα εξασφαλίσει την λήψη όλων των λογικών προφυλάξεων για την ασφαλή αποκομιδή επικίνδυνων ουσιών, καθώς και την τήρηση αρχείου μεταφοράς αυτών από εγκεκριμένη εταιρία.

Τα παρακάτω επικίνδυνα υλικά μπορεί να βρεθούν κατά την διάρκεια των εργασιών στο εργοτάξιο :

- Λάδια
- Διαλύτες
- Τσιμέντο
- Εποξειδικά υλικά
- Βαφές και κόλλες
- Εύφλεκτα υλικά
- Ύπαρξη υδρογονανθράκων μετάλλων στο υπό διαμόρφωση έδαφος και σε κάποια φρεάτια.

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να είναι ενήμερος για τις απαιτήσεις ασφαλούς αποθήκευσης, σήμανσης ασφάλειας και χρήσης που είναι απαραίτητες για την εργασία επιτόπου του έργου.

Υπενθυμίζονται στον Ανάδοχο κατασκευής του έργου οι απαιτήσεις Περιβαλλοντικής Προστασίας σύμφωνα με τις οποίες κάθε είδους σκουπίδια, άχρηστα υλικά, παλιά ανταλλακτικά και μηχανήματα, λάδια παντός είδους ενέματα κλπ. αποτελούν ελεγχόμενα απορρίμματα και θα πρέπει να απομακρύνονται από το εργοτάξιο, η δε διάθεσή τους θα γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Απαγορεύεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών από κάθε είδους λάδια, καύσιμα κλπ. Ομοίως απαγορεύεται η απόρριψη παλαιών λαδιών επί του εδάφους. Η διαχείριση των χρησιμοποιούμενων ορυκτελαίων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 98012/2001/96 (ΦΕΚ 40Β) **(πάγιος περιβαλλοντικός όρος)**.

Για τα υγρά απόβλητα ισχύουν οι εκάστοτε Νομαρχιακές Αποφάσεις **(πάγιος περιβαλλοντικός όρος)**.

5.9 Διευθετήσεις χώρων υγιεινής, εστίασης και πρώτων βοηθειών

Οι περιοχές και οι εγκαταστάσεις που παρέχει ο Ανάδοχος κατασκευής θα συντηρούνται για να εξασφαλίζεται το ότι παραμένουν τακτοποιημένα, καθαρά από υγειονομικής απόψεως και ασφαλή, ειδικά όσον αφορά την προφύλαξη από τρωκτικά.

Χώροι ενδιαίτησης : Τα παρέχει ο εκάστοτε ανάδοχος και βρίσκονται στον χώρο των καταλυμάτων του αναδόχου.

Χώροι Υγιεινής και
εξυπηρέτησης : Τα παρέχει ο εκάστοτε ανάδοχος και βρίσκονται στον χώρο των καταλυμάτων του αναδόχου.

Πρώτες Βοήθειες : Τις παρέχει ο εκάστοτε ανάδοχος.

5.10 Πρόσβαση Οχημάτων Εκτάκτου Ανάγκης

Ο Ανάδοχος κατασκευής θα προσδιορίσει τις σχετικές πληροφορίες με τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης.

5.10.1 Θέση

5.10.2 Σχετικά Σχέδια

5.11 Πληροφορίες εργοταξίου

Οι εξής ελάχιστες πληροφορίες θα παρουσιάζονται επιτόπου του έργου :

- Πολιτική Ασφάλειας της Εργασίας.
- Θέση κουτιών πρώτων βοηθειών.
- Σχέδιο εκκένωσης εργοταξίου σε περίπτωση πυρκαγιάς, σεισμού.
- Εκκένωση και σημεία συνάθροισης σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- Ταυτότητα και θέση υπευθύνων και αναπληρωτών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Ταυτότητα και θέση ατόμων που παρέχουν πρώτες βοήθειες και αναπληρωτών.
- Εκ των προτέρων γνωστοποίηση.
- Χρονοδιάγραμμα συσκέψεων για θέματα ασφαλείας εργοταξίου.
- Θέση πλησιέστερου Νοσοκομείου για κάθε εργοτάξιο.

5.12 Νυκτερινές Εργασίες.

Η εκτέλεση των εργασιών κατά τις νυκτερινές ώρες επιτρέπεται υπό όρους και απαιτείται άδεια της αρμόδιας Αρχής (Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας).

Στις περιπτώσεις εκτέλεσης εργασιών τις νυκτερινές ώρες ή σε χώρους σκοτεινούς επιβάλλεται τεχνητός φωτισμός διάχυτος και κατά το δυνατόν ομοιόμορφος, όχι εκτυφλωτικός τόσο για την εκτέλεση των εργασιών όσο και για την διακίνηση του προσωπικού και των υλικών.

5.13 Υπαίθριες Εργασίες-Κλιματολογικές συνθήκες.

Στις υπαίθριες εργασίες πολλές φορές λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών επιβάλλεται να διακόπτονται οι εργασίες οι οποίες επηρεάζονται από τις συνθήκες αυτές. Οι εργασίες επαναλαμβάνονται μετά την αποκατάσταση ασφαλών συνθηκών εργασίας. Για παράδειγμα τα εργοταξιακά μηχανήματα ανύψωσης (γερανοί) απαγορεύεται να εγκαθίστανται σε περίπτωση καιρικών συνθηκών που είναι δυνατόν να επηρεάσουν την ευστάθειά τους.

Επιπλέον απαγορεύεται η χρήση και λειτουργία γερανών σε περίπτωση θεομηνίας ενώ για εκ νέου λειτουργία επιβάλλεται έλεγχος.

Σε περίπτωση παγετού η χιόνος επιβάλλεται χρήση εκτραχυντικών μέσων σε όλες τις προσβάσεις, διόδους κυκλοφορίας και θέσεις εργασίας.

Τέλος για την περίπτωση θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά το θέρος εφαρμογής έχουν οι Εγκύκλιοι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων 140120/89, 130427/90 και 130329/95.

6 ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Κατά το στάδιο της δημοπράτησης, ο κάθε υποψήφιος Ανάδοχος θα λάβει την απαιτούμενη τεκμηρίωση Ασφαλείας.

- Διαδικασίες Εργασίας σύμφωνα με την Ε.Σ.Υ. και τις οδηγίες του Κυρίου του Έργου.
- Διαδικασίες για εκθέσεις πυρκαγιάς, τραυματισμού και επικίνδυνων συμβάντων επίσης σύμφωνα με την Ε.Σ.Υ. και τις οδηγίες του Κυρίου του Έργου.

Ο Ανάδοχος πρέπει να εφαρμόσει Σύστημα Ασφάλειας και Υγείας που θα περιλαμβάνει διαδικασίες σύμφωνες με την ελληνική νομοθεσία και τις βέλτιστες πρακτικές Α & Υ στην Εργασία.

Ο Ανάδοχος θα εφαρμόζει την κείμενη νομοθεσία τις διαδικασίες του Κυρίου του έργου για την Α & Υ και θα παρακολουθεί τις μεθόδους εργασίας για να διασφαλιστεί η προστασία του προσωπικού και του περιβάλλοντος εργασίας από ατυχήματα ή ζημιές.

Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων στους χώρους εργασίας που είναι υπό την ευθύνη του. Επίσης επιβάλλει τυχόν διορθωτικές ενέργειες που θεωρεί απαραίτητες, πάντα στα πλαίσια των συμβάσεων που έχουν υπογραφεί και της ελληνικής νομοθεσίας για την Α & Υ στην Εργασία.

Ο κύριος στόχος είναι η επίτευξη ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος σε όλα τα εργοτάξια. Κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί εν μέρει με ελέγχους του Συντονιστή Ασφάλειας του Αναδόχου (ΣΑΑ) ή των Μηχανικών Ασφαλείας (ΜΑ) ή του Γιατρού Εργασίας (ΓΕ), για το εντοπισμό των συνθηκών και διαδικασιών που ενέχουν κινδύνους, και την διόρθωση αυτών ώστε να εξαλείφεται ή να μειώνεται η πιθανότητα ατυχήματος.

Για την επίτευξη των παραπάνω, ο Ανάδοχος Κατασκευής εφαρμόζει πρόγραμμα επιθεώρησης για το σύνολο του έργου. Οι επιθεωρήσεις αυτές παρέχουν στοιχεία, σε σταθερή βάση, προς την Διοίκηση του Αναδόχου Κατασκευής όσον αφορά το κατά πόσο ικανοποιούνται οι απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας για την Ασφάλεια και Υγιεινή των Εργαζομένων στον χώρο εργασιών. Κάτι τέτοιο επιτρέπει επίσης τον καθορισμό και την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών.

Ο Ανάδοχος πρέπει να διαθέτει όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με την ασφάλεια και απαιτούνται κατά την έναρξη της εγκατάστασης του νέου εργοταξίου, καθώς και όλες τις δημόσιες εγκρίσεις, όταν απαιτούνται.

- Εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην Επιθεώρηση Εργασίας για την έναρξη εργασιών.
- Ημερολόγιο Μέτρων ασφαλείας
- Σχέδιο Α & Υ (για το στάδιο κατασκευής)
- ΦΑΥ (πρώτη έκδοση)
- Μελέτη Μέτρων Υγιεινής και Ασφάλειας
- Βιβλίο Υποδείξεων ΜΑ/ΓΕ

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

- Ημερολόγιο Ατυχημάτων
- Συμβάσεις με τις οποίες ορίζονται οι ΣΑΑ και ΓΕ
- Ανάρτηση πινάκων στους χώρους εργασίας με το πρόγραμμα των ΜΑ, ΣΑΑ και ΓΕ ούτως ώστε να ενημερώνονται οι υπάλληλοι για την παρουσία τους.
- Έκδοση αδειών από τοπικούς δημόσιους/ιδιωτικούς φορείς που εμπλέκονται στην κατασκευή
- Ύπαρξη σχεδίων και διαδικασιών για περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης
- Ύπαρξη προγράμματος προληπτικών εξετάσεων που εκτελεί ο ΓΕ
- Πρόγραμμα εκπαίδευσης και πρόβλεψη για περιοδικές ασκήσεις που εκτελεί το προσωπικό του αναδόχου σε θέματα Α & Υ.

7 ΣΥΝΕΧΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

7.1 Συνεργασία με τον Συντονιστή Α & Υ της Μελέτης

Σε περίπτωση που έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές στη μελέτη, το αντίστοιχο ΣΑΥ που συντάχθηκε από τον Μελετητή θα επισκοπηθεί, αναθεωρηθεί και εγκριθεί για να διασφαλιστεί ότι έχουν περιληφθεί όλα τα νέα στοιχεία που σχετίζονται με την υγεία & την ασφάλεια.

7.2 Έλεγχοι Ασφαλείας Εργοταξίου

Για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή της Γενικής Πολιτικής του Κυρίου του έργου για την Ασφάλεια και την Υγεία και της λοιπής σχετικής νομοθεσίας ή οδηγιών στα εργοτάξια, το έργο θα ελέγχεται από τους εντεταλμένους Υπηρεσιακούς παράγοντες ή/και από εντεταλμένους προς τούτο συμβούλους.

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

Γ. Αναγνωστόπουλος
Ηλ. Μηχ. με Α' β

Δ. Φωκά
Πολ.Μηχ. με Α' β

Σ. Κάκαρη
Πολ. Μηχ. Με ΣΟΧ

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

8

Η Τμηματάρχης

Ρ. Μαραγκουδάκη
Πολ. Μηχ. με Α' β

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την αριθμό 128839/19-05-2021(ΑΔΑ:ΩΗΡΙ465ΧΘΞ-Δ9Η) απόφαση Δ15

Η Αν. Διευθύντρια
Διεύθυνση Υποδομών Αεροδρομίων

Ρ. Μαραγκουδάκη
Πολιτικός Μηχανικός με Α' β

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου "ΟΜΗΡΟΣ" και συναφή έργα»

**«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου "ΟΜΗΡΟΣ"
και συναφή έργα»**

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

1. ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΡΓΟΥ

Στο Παράρτημα χωρίσθηκε το έργο στα κύρια τμήματα του ως εξής:

1. Προκαταρκτικές εργασίες.
2. Κατασκευή Έργων Υποδομής και των λοιπών οδικών έργων.
3. Κατασκευή Κτηριακών Έργων
4. Κατασκευή ΗΜ έργων
5. Εργασία στον ασφαλοτάπητα αερολιμένων
6. Εργασίες Εκσυγχρονισμού.

Έγινε δε για κάθε τμήμα χωριστά καταγραφή εργασιών ανάλυση κινδύνων ανά εργασία και στην συνέχεια κατεγράφησαν οι προτάσεις για αποτροπή ή μείωση του κινδύνου που προβλέπονται στη μελέτη. Κατεγράφη και αξιολογήθηκε ο εναπομένον κίνδυνος και σημειώθηκαν τα κατά την άποψη του μελετητή τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που πρέπει να λάβει ο ή οι ανάδοχοι/οι.

Τέλος αναφέρθηκαν οι διατάξεις, οι κανονισμοί κ.λπ. που καλύπτουν τις προτάσεις του μελετητή και συνδέονται με τις υποχρεώσεις που έχουν οι παράγοντες του έργου.

Η κατάταξη αυτή θεωρούμε ότι διευκολύνει τον ανάδοχο αφού συγκεντρώνει κατά τμήμα του έργου τους ενδεχόμενους κινδύνους και διευκολύνει και τις περιπτώσεις ύπαρξης περισσότερων του ενός αναδόχων.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση όπως είναι αυτονόητο, θα πρέπει να υπάρξει στενή συνεργασία και συντονισμός τόσο των αναδόχων όσο και των Σ.Α.Α., Τ.Α. και Γ.Ε. των διάφορων αναδόχων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι περιγραφόμενοι στο Παράρτημα κίνδυνοι δεν αποτελούν εξαντλητική απαρίθμηση και δεν έχουν λάβει υπόψη τους κινδύνους που απορρέουν από την σύμπτωση φάσεων εργασίας, από τους ρυθμούς εκτέλεσης των έργων ή από απρόβλεπτες επιτόπου συνθήκες ή περιστατικά. Οι κίνδυνοι αυτοί θα πρέπει να εντοπισθούν, αξιολογηθούν και αντιμετωπισθούν κατά την φάση της κατασκευής και αποτελούν ευθύνη του ΣΑΥ του Αναδόχου.

Τέλος, τα μέτρα που προτείνονται στο Παράρτημα Α είναι απολύτως ελάχιστα και θα πρέπει στην διαδικασία της σύνταξης του ΣΑΥ του Αναδόχου να αξιολογηθούν και όπου χρειάζεται να ληφθούν πρόσθετα μέτρα.

Τμήμα του έργου: 1. Προκαταρκτικές Εργασίες.	
1.1	Εκχέρσωση – Εκρίζωση – Αφαίρεση επιφανειακής φυτικής γης.
1.2	Διάνοιξη υπόγειων έργων
1.3	Διάθεση προϊόντων εκχέρσωσης, εκρίζωσης και αφαίρεσης φυτικής γης
1.4	Έρευνα για υπόγεια δίκτυα ΟΚΩ
1.5	Έρευνα για υπέργεια δίκτυα ΟΚΩ
1.6	Καθαίρεση ασφαλτοταπήτων
1.7	Καθαίρεση και επαναφορά πεζοδρομίων.
1.8	Εφαρμογή ειδικού σχεδίου και οδηγιών κατά την εκτέλεση εργασιών στην ελεγχόμενη περιοχή του Αερολιμένα

Τμήμα του έργου: 2. Κατασκευή έργων υποδομής και λοιπών Οδικών έργων	
2.1.	Πρόσβαση στην περιοχή του έργου
2.2.	Εκσκαφές και Κατασκευή επιχωμάτων-ορυγμάτων.
2.3.	Υποστήριξη – Ανάρτηση – Μετατόπιση Δικτύων ΟΚΩ
2.4	Καθαιρέσεις υφιστάμενων τεχνικών
2.5.	Κατασκευή νέων τεχνικών έργων
2.6.	Εργασίες Οπλισμένου Σκυροδέματος.
2.7.	Κατασκευή ασφαλτοτάπητων
2.8.	Εφαρμογή ειδικού σχεδίου και οδηγιών κατά την εκτέλεση εργασιών στην ελεγχόμενη περιοχή του Αερολιμένα

Τμήμα του έργου: 3. Κατασκευή Κτηριακών έργων	
3.1	Πρόσβαση στην περιοχή του έργου
3.2.	Καθαιρέσεις οπλισμένου σκυροδέματος
3.3.	Νέες κτηριακές κατασκευές
3.4	Ποιοτικός έλεγχος όλων των εργασιών
3.5.	Εφαρμογή ειδικού σχεδίου και οδηγιών κατά την εκτέλεση εργασιών στην ελεγχόμενη περιοχή του Αερολιμένα

Τμήμα του έργου: 4. Κατασκευή ΗΜ έργων	
4.1	Πρόσβαση στην περιοχή του έργου
4.2	Αποξήλωση υφιστάμενων ΗΜ δικτύων
4.3	Κατασκευή νέων ΗΜ δικτύων και εξοπλισμών
4.4	Διαδικασία Παράδοσης και δοκιμαστικής λειτουργίας
4.5	Εφαρμογή ειδικού σχεδίου και οδηγιών κατά την εκτέλεση εργασιών στην ελεγχόμενη περιοχή του Αερολιμένα

Τμήμα του έργου: 5. Εργασία στον ασφαλοτάπητα αερολιμένων	
5.1.	Αποξήλωση οδοστρωμάτων, εκσκαφές, διαλογή και απομάκρυνση υλικών.
5.2.	Κατασκευή ασφαλοτάπητων
5.3.	Εφαρμογή ειδικού σχεδίου και οδηγιών κατά την εκτέλεση εργασιών στην ελεγχόμενη περιοχή του Αερολιμένα

Τμήμα του έργου: 6. Εργασίες Εκσυγχρονισμού	
6.1	Πρόσβαση στην περιοχή του έργου
6.2	Εκσυγχρονισμός Ασφαλοτάπητα
6.3	Γενικά κατά τον εκσυγχρονισμό
6.2	Καθαρισμός και εκσυγχρονισμός υδραυλικών τεχνικών έργων
6.4	Θέματα που σχετίζονται με την Ασφάλεια και την Υγεία
6.5	Εφαρμογή ειδικού σχεδίου και οδηγιών κατά την εκτέλεση εργασιών στην ελεγχόμενη περιοχή του Αερολιμένα

2. ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ

Για την εκτίμηση και αξιολόγηση του κινδύνου χρησιμοποιήθηκε ποιοτική μέθοδος εκτίμησης κινδύνου που λαμβάνει υπόψη την σοβαρότητα ενός κινδύνου ανάλογα με τις επιπτώσεις στο προσωπικό ή τρίτους καθώς και την πιθανότητα εμφάνισης του για κάθε συγκεκριμένη εργασία.

Η εκτίμηση γίνεται με κλίμακα Χαμηλού - Μέσου - Υψηλού κινδύνου με την βοήθεια του παρακάτω πίνακα:

Κωδικός Εργασίας:		Κωδικός Κινδύνου:		
Πιθανότητα	Πιθανό να εμφανιστεί αρκετές φορές στο έργο	Πιθανό να εμφανιστεί τουλάχιστον μια φορά στο έργο	Μπορεί να εμφανιστεί μια φορά στο έργο	Απίθανο να εμφανιστεί στο έργο
Σοβαρότητα				
Σοβαρός τραυματισμός ή θάνατος πολλών ατόμων	Χαμηλός	Χαμηλός	Μέτριος	Υψηλός
Σοβαρός τραυματισμός ή θάνατος ενός ατόμου ή ελαφρύς τραυματισμός πολλών ατόμων	Μέτριος	Μέτριος	Μέτριος	Χαμηλός
Ελαφρύς τραυματισμός ενός ατόμου	Υψηλός	Μέτριος	Χαμηλός	Χαμηλός

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

**«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ”
και συναφή έργα»**

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

**Νομοθετήματα και Κανονιστικές διατάξεις σχετικά με τα μέτρα ασφάλειας και
υγείας**

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
1	Π.Δ. 22-12-1933	Περί ασφαλείας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων.	ΦΕΚ 406 Α΄ /29-12-1933
2	Β.Δ. 16/17.3.50	Επίβλεψη μηχανολογικών εγκαταστάσεων.	ΦΕΚ 82/Α /1950
3	ΥΑστ/1 16464/69	Περί όρων ασφαλείας κατά την μεταφορά προσώπων δια φορητών ιδιωτικής χρήσεως.	ΦΕΚ 1Β/69 / 1969
4	ΥΑΠγ/9900/74	Περί Υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητήριων Π-Ρ με τις Π/2400/75 (371/Β/75)και Αιβ/2055/80(338/Β/80)].	ΦΕΚ 1266/Β / 1974
5	ΥΑΠ/2400/75	Περί Υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητήριων ΠΓΡ με την Αιβ/2055/80 (338/Β/80)].	ΦΕΚ 371 Β /1975
6	Ν.158/1975	Περί εργασίας επί ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ευρισκομένων υπό τάσιν.	ΦΕΚ 189 Α΄/08-09-1975
7	Ν. 2168/1993	Κατεδαφίσεις	ΦΕΚ 147/Α/93
8	Ν 495/76	Περί όπλων και εκρηκτικών υλών	ΦΕΚ 337Α/ 1976
9	Π.Δ. 413/77	Περί αγοράς, μεταφοράς και κατανάλωσης εκρηκτικών υλών	ΦΕΚ 128Α/ 1977
10	Π.Δ. 17/78	Περί συμπληρώσεως του από 22/29.12.33 Π.Δ. περί ασφαλείας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων.	ΦΕΚ 3/Α /1978
11	Π.Δ. 216/78	Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις την μεταφοράν ρευστών-πυρακτωμένων υλών, δια περονοφόρων οχημάτων	ΦΕΚ 47/Α/1978
12	Π.Δ. 95/78	Περί μέτρων Υγιεινής και Ασφαλείας των απασχολουμένων εις εργασίας συγκολλήσεων.	ΦΕΚ 20/Α /1978
13	Π.Δ. 17/1978	Περί συμπληρώσεως του από 22/29.12.1933 Π. Δ/τος “περί ασφαλείας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων.	ΦΕΚ 3 Α΄/12-01-1978
14	Π.Δ. 422/1979	Περί συστήματος <u>σηματοδότησεως</u> ασφαλείας εις τους χώρους εργασίας.	ΦΕΚ. 128, τεύχος της Α της 15 Ιουν.1979
15	ΥΑ Αιβ/2055	Περί Υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητήριων.	ΦΕΚ. 338/Β /1980

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου "ΟΜΗΡΟΣ" και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
16	Π.Δ. 778/1980	Περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν οικοδομικών εργασιών.	ΦΕΚ 193Α΄/26-08-1980
17	N. 1181/81	Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εις Γενεύη το έτος 1960 υπ' αρ.115 συμβάσεως "περί προστασίας των εργαζομένων από τας ιοντίζουσας ακτινοβολίας" (78/61 Ο/ΕΟΚ).	ΦΕΚ 195/Α /1981
18	Π.Δ. 1073/1981	Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών εις εργοτάξια έργων οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού.	ΦΕΚ 260 Α΄/16-09-1981
19	N. 1396/1983	Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα.	ΦΕΚ 126 Α΄/15-09-1983
20	N.1430/84	Κύρωση της αριθμ. 62 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας " που αφορά τις διατάξεις ασφάλειας στην οικοδομική βιομηχανία" και τη ρύθμιση θεμάτων που έχουν σχέση με αυτή.	ΦΕΚ 49/Α / 1984
21	Υ.Α. Νο.ΙΙ5η/Φ/17402	Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών εργασιών	ΦΕΚ 931/Β /1984
22	Υ.Α. 130646/1984	Ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας.	ΦΕΚ 154 Β΄/19-03-1984
23	ΥΑ 2στ/1 539/85	Βασικοί κανόνες προστασίας της υγείας του πληθυσμού & των εργαζόμενων από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες.	ΦΕΚ 280/Β /1985
24	N. 1568/1985	Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.	ΦΕΚ 177 Α΄/18-10-1985
25	Υ.Α. 56206/1613/1986	Προσδιορισμός της ηχητικής εκπομπής των μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 79/113/ΕΟΚ, 81/1051/ΕΟΚ και 85/405/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1978, της 7ης Δεκεμβρίου 1981 και της 11ης Ιουλίου 1985.	ΦΕΚ 570 Β΄/09-09-1986
26	Π.Δ. 315/87	Σύσταση επιτροπής Υ+Α της εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε.) σε εργοτάξια οικοδόμων και εν γένει τεχνικών έργων.	ΦΕΚ 149/Α /1987
27	ΥΑ281 /Β/87	Συσκευές πίεσης και μέθοδοι ελέγχου αυτών.	ΦΕΚ 291/Β /1987
28	ΥΑΒ/Ι 9338/1 944/87	Χαλύβδινες φιάλες αερίου χωρίς συγκόλληση.	ΦΕΚ 624/Β /1987
29	ΥΑ Β/1 9339/1 945/87	Χαλύβδινες φιάλες αερίου χωρίς συγκόλληση, κατασκευασμένες από	ΦΕΚ 624/Β /1987

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
		κεκραμμένο ή μη αλουμίνιο.	
30	ΥΑ Β/1 934/1 946/87	Συγκολλητές φιάλες αερίου από μη κεκραμμένο χάλυβα.	ΦΕΚ 625/Β /1987
31	Π.Δ. 71/88	Κανονισμός πυροπροστασίας των κτιρίων	ΦΕΚ 32/Α 1988
32	Π.Δ. 70α/1988	Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε <u>αμίαντο</u> κατά την εργασία.	ΦΕΚ 31 Α΄/17-02-1988
33	Π.Δ. 71/1988	Κανονισμός πυροπροστασίας των κτιρίων.	ΦΕΚ 32 Α΄/17-02-1988
34	Π.Δ. 294/1988	Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού <u>ασφάλειας</u> και γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφάλειας για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 1568/1985 “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων”.	ΦΕΚ 138 Α΄/21-06-1988
35	Υ.Α. 69001/1921/1988	Έγκριση τύπου ΕΟΚ για την οριακή τιμή στάθμης θορύβου μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου και ειδικότερα των μηχανοκίνητων αεροσυμπιεστών, των πυργογερανών, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών συγκόλλησης, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών ισχύος και των φορητών συσκευών θραύσης σκυροδέματος και αεροσφυρών.	ΦΕΚ 751 Β΄/18-10-1988
36	Π.Δ. 225/89	Υγιεινή και Ασφάλεια στα Υπόγεια Τεχνικά Έργα	ΦΕΚ 106/Α /1989
37	ΚΥΑ 1197/89	Ταξινόμηση συσκευασία και επισήμανση επικίνδυνων παρασκευασμάτων.	ΦΕΚ 567/Β /1989
38	Ν. 1837/89	Για την προστασία των ανηλίκων κατά την απασχόληση και άλλες διατάξεις.	ΦΕΚ 85/Α /1989
39	Π.Δ. 252/89	Περί υγιεινής και ασφάλειας εργαζομένων στα υπόγεια έργα	ΦΕΚ 106/Α /1989
40	Υ.Α. 3046/304/89	Κτιριοδομικός Κανονισμός (Ειδικά το άρθρο 5 § 4.2 για τη χρήση εκκρηκτικών)	ΦΕΚ 59Δ/1989
41	ΑΠ 130627/90	Καθορισμός επικίνδυνων, βαριών, ή ανθυγιεινών εργασιών για την απασχόληση των ανηλίκων	ΦΕΚ 620/Β //1990
42	Κ.Υ.Α. 3329/89	Κανονισμοί για την παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση εκρηκτικών υλών	ΦΕΚ 132/Β/1989

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
43	Π.Δ. 31/1990	Επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης Τεχνικών έργων.	ΦΕΚ 11 Α΄/05-02-1990
44	Υ.Α.ΔΙΔ4/ Φ7.1/30330/1990	Χορήγηση ειδών ατομικής προστασίας, σε υπαλλήλους του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβερνήσεως	ΦΕΚ 609Β΄/21-9-1990
45	Π.Δ. 70/90	Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων σε ναυπηγικές εργασίες	ΦΕΚ 31/Α/1990
46	Π.Δ. 49/91	Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 31/90	ΦΕΚ 180/Α /1991
47	ΥΑ 12479/Φ1 7/414/91	Απλά δοχεία πίεσης	ΦΕΚ 431 ΙΒ /1991
48	ΚΥΑ 8243/1113/91	Καθορισμός μέτρων και μεθόδων για την πρόληψη και μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος από εκπομπές αμιάντου	ΦΕΚ 138/Β/1991
49	ΥΑΒ/1 5233/3.7.91	Σχετικά με συσκευές αερίου.	ΦΕΚ 487/Β /1991
50	Π.Δ. 85/1991	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους στο <u>θόρυβο</u> κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 86/188/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 38 Α΄/18-03-1991
51	Π.Δ. 499/91	Επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης τεχνικών έργων	ΦΕΚ 180/Α/1991
52	Π.Δ. 157/92	Επέκταση των διατάξεων των προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν με τις εξουσιοδοτήσεις του Ν 1568/85 Υγιεινή και Ασφάλεια Εργασίας στο δημόσιο ΝΠΔΔ και ΟΤΑ.	ΦΕΚ 74/Α/1992
53	Υ.Α. 1872/1992	Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την τήρηση Βιβλίου Απασχολούμενου Προσωπικού στα οικοδομικά και τεχνικά έργα.	ΦΕΚ 370, τεύχος Β' της 9.6.92.
54	ΑΠ Β4373/1205/93	Για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας.	ΦΕΚ 187/Β /1993
55	ΑΠ 1 51 77/ Φ1. 7,4/404/93	Αναγνώριση δυνατότητας ανάληψης Εργασιών ελέγχου δοχείων πίεσης και συσκευών αερίου.	ΦΕΚ 665/Β /1993

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
56	ΑΠ 14165/ Φ17.4/373/93	Κανονισμός για την ασφαλή κατασκευή και κυκλοφορία των δοχείων πίεσης και των συσκευών αερίου.	ΦΕΚ 673/Β /1993
57	Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ 312/οικ/22-5-93	«Συστάσεις για κατεδαφίσεις κτιρίων» με κατ' αναλογία εφαρμογή της σε κατεδαφίσεις υπαρχόντων τεχνικών έργων	ΦΕΚ 1993
58	Π.Δ. 77/1993	Για την Προστασία των εργαζομένων από <u>φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς</u> παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση του Π. Δ/τος 307/86 (135/Α) σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 34 Α' /18-03-1993
59	Π.Δ. 377/1993	Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις Οδηγίες 89/392/ΕΟΚ και 91/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις <u>μηχανές</u> .	ΦΕΚ 160 Α'/Α15-9-1993
60	Κ.Υ.Α.16440/ Φ.10.4/445/1993	Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση <u>μεταλλικών σκαλωσιών</u> .	ΦΕΚ 756 Β' /28-09-1993
61	ΥΑ 31245/93	Συστάσεις για κατεδαφίσεις κτιρίων	ΦΕΚ 451/Β/1993
62	ΚΥΑ 8881/94	Τροποποίηση της 4373/1 205/1 1.3. 1993 (187/Β) κοινής απόφασης τω υπουργών Εθν. Οικονομίας, Εργασίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας για τα μέσα ατομικής προστασίας σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του συμβουλίου 93/95/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 450/Β /1994
63	ΑΠ 378/94	Επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία κι επισήμανση αυτών σε συμμόρφωση προς την οδηγία του συμβουλίου των ευρωπαϊκών κοινοτήτων 67/548/ΕΟΚ όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει	ΦΕΚ 705/Β/ 1994
64	Π.Δ. 398/94	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία για τη χρήση σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης σε συμμόρφωση με την οδηγία 90/270/ΕΟΚ	ΦΕΚ 221/Α /1994
65	Ν. 2224/94	Άρθρο 26: Ρύθμιση θεμάτων εργασίας, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και οργάνωσης Υπουργείου Εργασίας και των Εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων και άλλες διατάξεις	ΦΕΚ 112/Α /1994
66	Π.Δ. 395/1994	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση <u>εξοπλισμού εργασίας</u> από τους εργαζόμενους κατά την	ΦΕΚ 220 Α' /19-12-1994

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
		εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ.	
67	ΥΑ 2254/230/Φ.6φ9/94	Προϋποθέσεις, διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας γομωτή και πυροδότη διατρημάτων με εκρηκτικές ύλες	ΦΕΚ 73/Β/1994
68	Π.Δ. 396/1994	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους <u>εξοπλισμών ατομικής προστασίας</u> κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 220 Α΄/19-12-1994
69	Π.Δ. 397/1994	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την <u>χειρωνακτική διακίνηση φορτίων</u> που συνεπάγεται κίνδυνο ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 90/269/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 221 Α΄/19-12-1994
70	Π.Δ. 399/1994	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε <u>καρκινογόνους παράγοντες</u> κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 221 Α΄/19-12-1994
71	ΥΑ 3009/2/21-γ/94	Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία εκδόσεως άδειας διαμετακόμισης όπλων πυρομαχικών, εκρηκτικών υλών και λοιπών αντικειμένων καθώς και ασφαλούς πραγματοποίησης αυτής	ΦΕΚ 301/Β/1994
72		Διορθώσεις σφαλμάτων στα Π.Δ. 395/94 (220/Α), 396/94 (220/Α), 397/94 (221/Α), 398/94 (221/Α), 399/94 (221/Α)	ΦΕΚ 6/Α/ 1995
73	Π.Δ. 428/95	Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Εργών του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.	ΦΕΚ 245/Α /1995
74	Π.Δ. 105/1995	Ελάχιστες προδιαγραφές για την <u>σήμανση ασφάλειας</u> ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 67 Α΄/10-04-1995
75	Π.Δ. 186/1995	Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε <u>βιολογικούς παράγοντες</u> κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου 90/679/ΕΟΚ και 93/383/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 97 Α΄/30-5-1995
76	Π.Δ. 455/95	Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 93/15/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με την εμπορία και τον έλεγχο των εκρηκτικών υλών εμπορικής χρήσεως	ΦΕΚ 268/Α/1995

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
77	Π.Δ. 19/96	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ	ΦΕΚ 221/A/ 1996
78	Υ.Α. 3131.1/20/95/95	Καταδυτικές εργασίες	ΦΕΚ 978/B/1995
79	Π.Δ. 174/97	Τροποποίηση του Π.Δ. 186/95	ΦΕΚ 150/A/1997
80	Υ.Α. Φ.6.9/13370/1560/95	Συμπλήρωση και τροποποίηση της κ.υ.α οικ. 2254/230/Φ.6.9/21-12-94, (73/B) «προϋποθέσεις, διαδικασία και απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας γομωτή και πυροδότη διατρημάτων με εκρηκτικές ύλες»	ΦΕΚ 978/B/1995
81	Π.Δ. 16/1996	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 10 Α΄/18-01-1996
82	Π.Δ. 17/1996	Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 11 Α΄/18-01-1996
83	Π.Δ. 18/1996	Τροποποίηση Π.Δ. 377/1993 σχετικά με τις μηχανές σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες του Συμβουλίου 93/44/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 12 Α΄/18-01-1996
84	Π.Δ. 305/1996	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ.	ΦΕΚ 212 Α΄/29-08-1996
85	Πυρ, Διάταξη 7, Αποφ. 7568.Φ700.1/96	Μέτρα πυροπροστασίας κατά την εκτέλεση θερμών εργασιών	ΦΕΚ 155/B/1996
86	Υ.Α. Φ.6.9/25068/1183/96	Προϋποθέσεις, διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας γομωτή και πυροδότη διατρημάτων με εκρηκτικές ύλες	ΦΕΚ 1035/B/1996
87	Υ.Α. αρ.οικ.Β.5261/190/97	Τροποποίηση της Β 4373/1205/11-3-93 (187/Β/23-3-93) κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εργασίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας για τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 96/58/ΕΚ	ΦΕΚ 113/B/1997

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου "ΟΜΗΡΟΣ" και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
88	Π.Δ. 176/97	Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων, σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/85/ΕΟΚ	ΦΕΚ 150/ Α/1997
89	Π.Λ. 62/98	Μέτρα για την προστασία των νέων κατά την εργασία , σε συμμόρφωση με την οδηγία 94/33/ΕΚ	ΦΕΚ 67/Α/1998
90	Π.Δ. 15/99	Τροποποίηση του Π.Δ. "Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ" (97/Α) όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 174/97 (150/Α) σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 97/59/ΕΚ και 97/65/ΕΚ της Επιτροπής.	ΦΕΚ 9/Α /1999
91	Π.Δ. 81/99	Τροποποίηση και Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ. 428/95 (ΦΕΚ 245Α/24-11-95): Σύσταση της Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ και δη το άρθρο 2α.	ΦΕΚ 92/Α /1999
92	Π.Δ. 88/99	Ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 93/104/ΕΟΚ	ΦΕΚ 94/Α/1999
93	Π.Δ. 136/99	Οργάνωση Υπηρεσιών Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.	ΦΕΚ 134/Α / 1999
94	Ν. 2696/99	Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας	ΦΕΚ 57/Α /1999
95	Π.Δ. 95/99	Όροι ίδρυσης και λειτουργίας Υπηρεσιών Προστασίας και	ΦΕΚ 102/Α / 1999
96	Π.Δ. 89/1999	Τροποποίηση του π.δ. 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (220/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου.	ΦΕΚ 94/Α/13-5-1999
97	Π.Δ. 90/99	Οριακές τιμές έκθεσης και ανώτατες οριακές τιμές έκθεσης των εργαζομένων σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια εργασίας τους.	ΦΕΚ 94/Α/1999

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
98	Κ.Υ.Α. αρ.οικ.16289/330/99	Συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την Οδηγία 97/23/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με τον εξοπλισμό υπό πίεση	ΦΕΚ 987/Β/1999
99	ΠΔ: 159/99	Τροποποίηση του π.δ. 17/96 "Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ"(11/Α) και του π.δ. 70α/88 "Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία"(31/Α) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το π.δ. 175/97 (150/Α).	ΦΕΚ 157/Α/3-8-1999
100	Π.Δ. 127/00	Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 399/94 " Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΚ" (221/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 97/42-ΕΚ του Συμβουλίου.	ΦΕΚ 111/Α /2000
101	Π.Δ. 304/00	Τροποποίηση του Π.Δ. 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (ΦΕΚ 220/Α/1 9-1 2-94) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 89/99 "Τροποποίηση του Π.Δ. 395/94 σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου "(ΦΕΚ 94/ Α/1 3-5-1 999)	ΦΕΚ 241/Α /2000
102	Υ.Α.ΠΕΧΩΔΕ ΕΕΠΠ/502/ 13-10-2000	Περί εφαρμογής προγραμμάτων ποιότητας έργων στα Δημόσια Έργα και Μελέτες	ΦΕΚ 2000
103	ΥΑ Φ.28/18787/1032/00	Κανονισμοί για την παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση εκρηκτικών υλών	ΦΕΚ 1035/Β/00
104	ΥΑ: 433/19-9-2000	Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου.	ΦΕΚ 1176 Β/22-9-2000
105	Π.Δ. 304/2000	Τροποποίηση του π.δ. 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (ΦΕΚ 220/Α/19-12-94) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το π.δ. 89/99 "Τροποποίηση του π.δ. 395/94 σε	ΦΕΚ 241/Α/03-11-2000

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
		συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου" (ΦΕΚ 94/Α/13-5-1999)	
106	ΥΑ: ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01	Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου.	ΦΕΚ 266/Β/14-3-01
107	ΥΑ: ΔΕΕΠΠ/85/14-5-2001	Καθιέρωση του Σχέδιου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής ή/και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο.	ΦΕΚ 686/1-6-2001 τ. Β'
108	Υ. Α. ΠΕΧΩΔΕ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/27-11-02	Περί πρόληψης και αντιμετώπισης εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοίων Έργων (ΣΑΥ και ΦΑΥ)	ΦΕΚ 16 Β/2003
109	ΚΥΑ αρ.οικ.15085/593/03	Κανονισμός Ελέγχων Ανυψωτικών Μηχανημάτων	ΦΕΚ 1186/Β/2003
110	ΚΥΑ αρ.οικ.Δ13ε/4800/2003	Κανονισμός Ελέγχων Ανυψωτικών Μηχανημάτων	ΦΕΚ 708/Β/2003
111	Εγκύκλιος 27/03		Αρ.πρωτ. ΔΕΕΠ Π/208/12-9-2003
112	ΔΙΠΑΔ/οικ/502/ 1-7-03	Σήμανση εκτελούμενων οδικών έργων εντός και εκτός κατοικη-μένων περιοχών ως ελάχιστα όρια	ΦΕΚ 946 Β/2003
113	Π.Δ. 155/2004	Τροποποίηση του π.δ 395/94 «ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ» (Α/220) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συμμόρφωση με την οδηγία 2001/45/ΕΚ	ΦΕΚ 121/Α/2004
114	Π.Δ. 176/2005	Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (κραδασμοί), σε συμμόρφωση με την οδηγία 2002/44/ΕΚ	ΦΕΚ 227/Α/2005
115	Π.Δ. 149/06	Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (θόρυβος) σε εναρμόνιση με την οδηγία 2003/10/ΕΚ	ΦΕΚ 159/Α/2006
116	Π.Δ. 2/06	Τροποποίηση – συμπλήρωση των διατάξεων του π.δ 455/95 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην οδηγία 93/15/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με την εμπορία και τον έλεγχο των εκρηκτικών υλών εμπορικής χρήσεως» (268/Α) σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2004/57/ΕΚ»	ΦΕΚ 1/Α/2006
117	Π.Δ. 212/06	Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμιάντο κατά την εργασία, σε	ΦΕΚ 212/Α/2006

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
		συμμόρφωση με την οδηγία 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την οδηγία 91/382/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την οδηγία 2003/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου	
118	N. 3542/2007	Εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοιβάσης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων	ΦΕΚ 50/Α/2007
119	N. 3669/2008	Περί ενσωμάτωσης ΣΑΥ και ΦΑΥ	ΦΕΚ 116/Α/2008
200	Εγκύκλιος 6/08	Διευκρινίσεις για Σχέδιο & Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και (ΦΑΥ) των Δημοσίων Έργων. Ημερομηνία δημοσίευσης	Αρ.πρωτ. ΔΙΠΑΔ οικ/215/31-3-2008
201	ΥΑ 21017/84/2009	Όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας των επιχειρήσεων που ασχολούνται με τις εργασίες κατεδάφισης και αφαίρεσης αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμιάντο από κτίρια, κατασκευές, συσκευές, εγκαταστάσεις και πλοία, καθώς επίσης και με τις εργασίες συντήρησης, επικάλυψης και εγκλεισμού αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμιάντο	ΦΕΚ 1287/Β/2009
202	Π.Δ. 82/10	Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας όσον αφορά στην έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (τεχνητή οπτική ακτινοβολία), σε συμμόρφωση με την οδηγία 2006/25/ΕΚ	ΦΕΚ 145/Α/2010
203	N. 3850/2010	Περί ενσωμάτωσης ΣΑΥ και ΦΑΥ	ΦΕΚ 84/Α/2010
204	Π.Δ. 57/10	Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2006/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου "σχετικά με τα μηχανήματα και την τροποποίηση της οδηγίας 95/16/ΕΚ" και κατάργηση των Π.Δ. 18/96 και 37/93	ΦΕΚ 97/Α/2010
205	ΚΥΑ αρ. 6952/11	Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών	ΦΕΚ 420/Β/2011
206	ΥΑ ΜΕΟ/Ο/613/11	Έγκριση 1) Οδηγιών Μελετών Οδικών Έργων Κατακόρυφης Σήμανσης Αυτοκινητοδρόμων (ΟΜΟΕ-ΚΣΑ) 2) Προδιαγραφών και Οδηγιών Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων (ΟΜΟΕ – ΣΕΕΟ)	ΦΕΚ 905/Β/2011
207	N. 4030/2012	Θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας	ΦΕΚ 249/Α/2012
208	Εγκύκλιος Ε27	Ένταξη στα συμβατικά τεύχη (Ε.Σ.Υ) των δημοπρατούμενων	Ε27/15-10-2012

«Επέκταση-βελτίωση πεδίου ελιγμών Κρατικού Αερολιμένα Χίου “ΟΜΗΡΟΣ” και συναφή έργα»

A/A	Αρ. Νομοθετήματος	Τίτλος Νομοθετήματος	ΦΕΚ
		έργων, άρθρου σχετικού με τα «απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας στο εργοτάξιο».	
209	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ (Ε.ΤΕ.Π.)	Έγκριση 440 Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (Ε.ΤΕ.Π.) με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα δημόσια έργα	2221/30-07-2012
210	Εγγ.123/2013, οικ 12370/1435/22-04- 2013	Περί υγείας και ασφαλείας στην εργασία βάσει ν.4144/2013	12370/1435/22-04-2013
211	Υ.Α. 14867/825/9-5- 2014	Απλοποίηση διαδικασιών τήρησης αρχείων για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία στα τεχνικά έργα	1241/Β/2014
212	Εγκύκλιος Γεν. Δ/σης Συνθηκών και Υγιεινής της εργασίας	Ανακοίνωση δημοσίευσης της υ.α. με αριθ. 14867/825/2014 (1241/Β) (ΑΔΑ: ΒΙΥΗΛ-Τ1Γ) «Απλοποίηση διαδικασιών τήρησης αρχείων για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία στα τεχνικά έργα»	οικ.24120/1336/15-7-2014
213	ΥΑ 22 / 2014	Οργάνωση, εκπαίδευση και ενημέρωση προσωπικού επιχειρήσεων-εγκαταστάσεων σε θέματα πυροπροστασίας	2434/Β/2014